

Rutiner disiplinærsaker Studentutgave

FAGSKOLEN KRISTIANIA

KNUT ERIK GAUSTAD

Innholdsfortegnelse

1. Virkeområde	3
2. Ansvarsfordeling for behandling av disiplinærsaker	3
3. Generelt om behandling av disiplinærsaker	4
4. Dokumentfalsk	4
5. Grovt forstyrrende opptreden	5
6. Grovt klanderverdig opptreden	6
7. Fusk ved eksamen	6
8. Utestenging grunnet straffbare forhold - politiattest	7
9. Tidsfrister knyttet til disiplinærsaker	8
10. Klagebehandling og domstolsprøving	8

1. Virkeområde

Gjelder for Fagskolen Kristiania i saker vedrørende fusk ved eksamen, dokumentfalsk, grovt forstyrrende opptreden og utestenging grunnet straffbare forhold - politiattest. Dokumentet beskriver i hovedsak de felleselementer som inngår i dette arbeidet.

Dokumentet skal bidra til en forsvarlig forvaltning av disiplinærreaksjoner overfor studenter ved Fagskolen Kristiania når dette er nødvendig.

1. Virkeområde; gjelder for forvaltningen av saker vedrørende fusk ved eksamen, dokumentfalsk, grovt forstyrrende opptreden og utestenging grunnet straffbare forhold - politiattest. Dokumentet beskriver i hovedsak de felleselementer som inngår i dette arbeidet.

2. Relevante lover og forskrifter

3. Ansvarsfordeling for behandling av disiplinærsaker

2. Ansvarsfordeling for behandling av disiplinærsaker

Fagskolens klagenemnd

Fagskolens klagenemnd behandler blant annet saker om annullering av eksamen eller prøve, fagskoleloven §24, utestengelse og bortvisning, fagskoleloven § 24 og utestenging grunnet straffbare forhold, fagskoleloven §27.

Studieadministrasjonen

Studieadministrasjonen beslutter om disiplinærsak skal reises for fagskolens klagenemnd og informerer berørte studenter dersom disiplinærsak reises. Studieadministrasjonen forbereder sakene for klagenemnda og gir veiledning til instituttene/fagpersoner i deres håndtering av slike saker.

I enkelte tilfeller kan studiesjef avgjøre om saker skal reises som disiplinærsak for fagskolens klagenemnd. Det fremkommer i dokumentet hvilke saker dette er en mulighet.

Faglig avdeling/emneansvarlig/sensor

Instituttet har ansvaret for å utrede de faktiske forholdene og dokumentere disse i den grad det er mulig. Dersom instituttet ønsker videre behandling, oversendes saken og sakens dokumenter til studieadministrasjonen ved det aktuelle teamet, alternativt til studiesjef.

I dokumentet fremkommer det hvilket team i studieadministrasjonen som vil behandle de aktuelle sakene.

3. Generelt om behandling av disiplinærsaker

Disiplinære reaksjoner mot studenter må ha hjemmel i lov. Fagskoleloven inneholder lovregler om hvilke disiplinære reaksjoner som kan gis. Dette gjelder overfor studenter som opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved institusjonen ellers, studenter som grovt klanderverdig har opptrådt på en måte, slik at det er skapt fare for liv eller helse i forbindelse med klinisk undervisning eller praksisopplæring, studenter som gjør seg skyldig i grove brudd på taushetsplikt og studenter som er siktet eller tiltalt for særskilte straffbare forhold.

Disiplinære reaksjoner kan også pålegges studenter som fusker ved prøver/eksamen eller leverer forfalsket dokumentasjon ved søknad om opptak.

Det kan reageres med skriftlig advarsel, bortvisning, annullering av eksamen eller utestenging etter disse reglene. Enkelte handlinger vil kreve ytterligere reaksjoner i form av strafferettslige sanksjoner, dette skal vurderes av studieadministrasjonen. I slike tilfeller vil studiesjef vurdere om forholdet skal anmeldes.

Det er svært sentralt at fagskolen har tilstrekkelig dokumentasjon for hvert enkelt tilfelle. Utilstrekkelig dokumentasjon kan føre til at saken ikke kan behandles eller etterprøves.

4. Dokumentfalsk

I tilfeller hvor det oppdages at søkere har levert forfalsket vitnemål som grunnlag for opptak, eller på annen uredelig måte har forsøkt å skaffe seg adgang til prøve/eksamen eller kurs, skal søknadspapirer, inklusive den forfalskede dokumentasjonen, sendes studieadministrasjonen sammen med en beskrivelse av hvordan saken ble oppdaget.

Studieadministrasjonen ved team opptak vil gjøre de nødvendige forundersøkelser og varsle søkeren om saken. Søkeren skal gis anledning til å forklare seg enten skriftlig eller muntlig innen en nærmere fastsatt frist, og underrettes om adgangen til å la seg representere av advokat eller annen talsperson. Det er statens satser som skal legges til grunn. Bistand fra advokat eller annen talsperson har studenten rett til fra det tidspunkt sak om utestenging er reist, jf. fagskoleloven §25.

Dersom det foreligger dokumentfalsk eller annen uredelig opptreden fra søkerens side, vil reaksjonen kunne bli forskjellig avhengig av hvorvidt vedkommende har fått opptak ved institusjonen eller ikke.

I tilfeller hvor søkeren er blitt tatt opp ved institusjonen, og fått adgang til eksamen, skal det reises sak om utestenging, eventuelt også om annullering av tidligere avlagte eksamener, for fagskolens

klagenemnd. Utestenging kan gis i inntil ett år, og i samme periode kan studenten fratras retten til å gå opp til eksamen med virkning for alle institusjoner under fagskoleloven. Studieadministrasjonen underretter øvrige institusjoner om vedtaket.

5. Grovt forstyrrende opptreden

En student som opptrer grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for institusjonen for øvrig kan etter bestemte vilkår, for inntil ett år, vises bort fra angitte områder ved fagskolen eller utestenges fra studiet.

Med grovt forstyrrende opptreden menes bisarr, aggressiv eller plagsom opptreden som ødelegger for medstudenter eller ansatte, for eksempel mobbing, trusler eller tyverier. Bak dette ligger det ofte medisinske utfordringer hos studenten, som kan være i alvorlig krise av psykologisk eller psykiatrisk karakter. Det er en forutsetning at fagskolen først prøver å løse de bakenforliggende utfordringer ved samtaler, rådgivning og eventuelt tilbud om medisinsk eller psykologisk bistand. Studenten gis en muntlig advarsel av studieadministrasjonen. Bortvisning eller utestenging skal være siste utvei for å løse problemet.

Ved særlig alvorlige tilfeller kan saken bringes direkte inn for studiesjef som tar stilling til om det skal gis formell skriftlig advarsel. Dersom det er mistanke om straffbare forhold, eller at det er fare for liv eller helse til medstudenter eller ansatte, skal politi kontaktes.

Vedvarer problemet bringes saken inn for studieadministrasjonen, som tar stilling til om det skal gis formell skriftlig advarsel etter fagskoleloven §25. Dersom studenten, tross advarselen, gjentatte ganger fortsetter med å opptre på den uakseptable måten, vil studieadministrasjonen ved/studiesjefen vurdere om det skal reises sak om bortvisning fra nærmere bestemte områder ved fagskolen for klagenemnden. Blir det reist sak om bortvisning skal studenten varsles om dette og gis anledning til å forklare seg skriftlig eller muntlig innen en nærmere fastsatt frist, samt underrettes om adgangen til å la seg representere av advokat eller annen talsperson. Retten til advokatbistand gjelder fra det tidspunkt skriftlig advarsel.

Vedtaket om utvisning er først aktuelt hvis studenten ikke overholder bortvisningsvedtaket og ikke tar til etterretning ny skriftlig advarsel. Vedtak om utvisning kan bare treffes av fagskolens klagenemnd.

Studenten taper ikke retten til å avlegge eksamen ved det aktuelle studiet, verken ved bortvisning eller utestenging fra studiet, ved grovt forstyrrende opptreden. Det er den grovt forstyrrende opptreden som skal hindres, ikke adgangen til å avlegge eksamen.

Vilkårene for at fagskolen skal kunne bortvise eller utestenge en student på grunn av grovt forstyrrende opptreden er strenge.

6. Grovt klanderverdig opptreden

En student som har opptrådt på en grovt klanderverdig måte slik at det er skapt fare for liv eller helse for personer som studenten har å gjøre med som del i klinisk undervisning eller praksisopplæring, for eksempel pasienter, klienter, barnehagebarn eller elever, kan utestenges fra studiet i inntil 3 år. Det samme gjelder dersom studenten gjør seg skyldig i grove brudd på taushetsplikt eller i grovt usømmelig opptreden overfor de nevnte personene. Det er fagskolens klagenemnd som kan fatte vedtak om utestenging på dette grunnlag. I disse tilfellene anses overtredelsene så alvorlige at det ikke er aktuelt med advarsler eller bortvisning. Det skal kunne reageres direkte på forholdet med en fullstendig utestenging fra studiet for et tidsrom tilpasset forgåelsens grovhet. Utestengingen gjelder imidlertid bare det aktuelle studiet, og studenten kan heller ikke fratras retten til å gå opp til eksamen på det aktuelle studiet, så fremt studenten oppfyller alle vilkårene for å avlegge eksamen.

Dersom forholdene oppdages på instituttnivå, sendes eventuelle dokumenter i saken, sammen med en beskrivelse av saksforholdet til instituttleder og studieadministrasjonen ved/studiesjef. Det er ikke nødvendig å gi studenten noe forutgående varsel om dette, men ofte vil det være naturlig å samtale med studenten for å kartlegge de faktiske forhold, og da kan studenten underrettes om at saken vil bli sendt videre for behandling i klagenemnden.

Studieadministrasjonen varslor studenten om at det vil bli reist sak om utestenging, og gir ham anledning til å forklare seg skriftlig eller muntlig innen en nærmere fastsatt frist, samt underretning om adgangen til å la seg representere av advokat eller annen talsperson. Dersom klagenemnd vedtar utestenging skal sekretariatet for klagenemnden underrette studenten om dette, samt orientere studentens institutt om vedtaket. Instituttet orienterer de berørte innen faglig linje om vedtaket og sørger for at vedtaket blir fulgt opp.

7. Fusk ved eksamen

Den som fusker ved avleggelse av eksamen, kan utestenges fra institusjonen i inntil ett år og fratras retten til å gå opp til eksamen ved andre institusjoner under fagskoleloven i samme periode. Den eller de aktuelle eksamener kan i tillegg annulleres. Med fusk menes en uredelig opptreden for å oppnå en bedre karakter. Eksempler på dette kan være bruk av jukselapper eller andre ulovlige hjelpemidler under eksamen, plagiering ved hjemmееksamener eller forfalsket dokumentasjon på tidligere avlagte eksamener. Se forskrift for opptak, studier og eksamen ved Fagskolen Kristiania §4-10 og retningslinjer for *Kapittel 4. Eksamen §4-10 Nærmere om fusk* for nærmere angivelse av hva som kan regnes som fusk.

Både forsøk på fusk og gjennomført fusk kan føre til utestenging. Fusket må være begått med forsett eller grov uaktsomhet. Forsett vil si at studenten med hensikt har benyttet, eller har tenkt å benytte, seg av uredelige metoder for å oppnå resultater på eksamen. Med grov uaktsomhet forstås en kvalifisert klanderverdig opptreden som foranlediger sterke bebreidelser for mangel på aktsomhet. Forsettlig medvirkning til fusk eller forsøk på fusk kan også føre til utestenging.

Dersom uregelmessigheter, mulig tilfelle av fusk eller forsøk på fusk, avdekkes skal alle sakens dokumenter og en beskrivelse av forholdet og hvordan forholdet har blitt oppdaget sendes til eksamensavdelingen.. Studieadministrasjonen er ansvarlig for å utrede de faktiske forholdene i den grad det er nødvendig. Dette gjøres ofte i samråd med faglig ansvarlig/ømnansvarlig. I noen tilfeller kan det være aktuelt å gjennomføre møter med de berørte studentene for å klargjøre de faktiske forholdene.

Ved mistanke om fusk vil det være riktig å la eksamenskandidaten få sensurert besvarelsen på vanlig måte ut fra faglige kriterier. Sensorene skal ikke vurdere om forholdet er å betrakte som fusk etter fagskoleloven, men kan vektlegge forhold som brudd på gjeldende normer for bruk av kilder og referanser, samt mangler ved besvarelsens selvstendighet. Fagskolens klagenemnd kan i ettertid annullere den aktuelle eksamenen dersom klagenemnda mener at vilkårene for dette er oppfylte.

Studieadministrasjonen v/eksamensteamet varsler studenten om at det vil bli reist sak, og gir hen anledning til å forklare seg skriftlig eller muntlig, innen en nærmere fastsatt frist. Når saken oversendes til fagskolens klagenemnd vil sekretariat gi studenten mulighet til å gi skriftlige eller muntlige tilbakemeldinger til sakens dokumenter innen en fastsatt frist, samt underretning om adgangen til å la seg representere av advokat eller annen talsperson.

Klagenemnden fatter vedtak om utestenging fra institusjonen, om tap av retten til eksamen ved institusjonene, under fagskoleloven og om annullering av den eller de aktuelle eksamener fusket gjelder. Sekretariatet for klagenemnden underretter studenten om vedtaket og orienterer studieadministrasjonen.

8. Utestenging grunnet straffbare forhold - politiattest

Nedenfor vil det bli gjort rede for oppfølging og ansvarsdeling i forbindelse med at det avdekkes relevante merknader på en politiattest. Merknad på politiattest avdekkes enten når politiattest først fremlegges ved opptak, eller ved en eventuell fornyet vandelskontroll.

Plikt til å underrette studenten

Dersom det framgår av en politiattest at studenten har en relevant merknad, skal studieadministrasjonen straks underrette studenten om at vedkommende har rett til bistand av advokat eller annen talsperson, jf. fagskoleloven §29 og forvaltningslov §12. Statens satser skal legges til grunn.

Studieadministrasjonens plikt til å innhente dokumentasjon

Studieadministrasjonen skal sørge for at saken er så godt opplyst som mulig ved å innhente relevante dokumenter. Dokumenter som må innhentes er politiattesten, forelegg og dom, beskrivelse av praksisen, og en begrunnet uttalelse fra instituttet om hvorvidt studenten bør utelukkes fra å delta i denne.

Etter en konkret vurdering kan det være behov for å innhente øvrige dokumenter, slik som for eksempel uttalelse fra arbeidsgiver, helseopplysninger fra lege o.l. Samtykke fra studenten må innhentes der dette er nødvendig for å få utlevert informasjon.

Studentens plikt til å bidra til å opplyse saken

Studenten skal bidra til å opplyse saken ved å fremlegge dokumentasjon om forhold som ligger til grunn for eventuelle merknader på politiattesten. Det vil være studieadministrasjonen i samråd med instituttets ansvar å veilede studenten om hvilke dokumenter som må fremlegges.

Dersom studenten ikke bidrar selv til innhenting av dokumentasjon, kan studieadministrasjonen begjære innsyn i straffesaksdokumenter hos politiet med hjemmel i politiregisterloven §§ 27 og 30, og/eller ta kontakt med retten.

Oversendelse av saken til fagskolens klagenemnd

Studieadministrasjonen skal snarest mulig og senest innen ti dager etter at all dokumentasjon i saken foreligger, sende saken til klagenemnden ved sekretariatet. Studenten skal samtidig få kopi av oversendelsen med vedlegg, og gis fjorten dagers frist til å uttale seg til klagenemnda. Studenten har ikke rett til å delta i klinisk undervisning eller praksisstudier ved den aktuelle utdanningen før klagenemnda har fattet vedtak i saken.

9. Tidsfrister knyttet til disiplinærsaker

Adgangen til annullering av eksamen, godkjenning av utdanning og fritak for eksamen foreldes ikke. Dette innebærer at disiplinærsaker kan reises lang tid etter at studenten har avsluttet sine studier ved fagskolen.

Disiplinærsaker må imidlertid forberedes og avgjøres uten ugrunnet opphold. Når mistanke om disiplinære forhold oppstår, må dette prioriteres og tas tak i straks. Studenter som blir mistenkt for disiplinære forhold ønsker ofte å få en hurtig avklaring. På den annen side er disse sakene en stor belastning for de involverte og de har potensielt store konsekvenser for dem saken gjelder. Forsvarlig saksbehandling i disse sakene er derfor særlig viktig. De faktiske og juridiske sidene må utredes grundig og studentene må gis rimelig tid til å uttale seg om forholdet dersom disiplinærsak reises.

10. Klagebehandling og domstolsprøving

Vedtak om bortvisning eller utestenging må treffes med minst to tredels flertall i klagenemnden. Vedtak om slik reaksjon kan påklages av studenten etter reglene i forvaltningsloven. Fristen for å klage er tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Eventuell klage skal sendes til sekretariatet for klagenemnden. Klagesaken forberedes og legges frem for klagenemnda for behandling. Klagenemnda kan oppheve eller endre sitt tidligere vedtak dersom den finner klagen begrunnet.

Dersom klagen ikke blir tatt til følge, skal saken og sakens dokumenter oversendes felles klagenemnd. Sekretariat for klagenemnden foretar oversendelsen.

Vedtak, fattet av felles klagenemnd, om bortvisning eller utestenging kan bringes inn av den eller de studenter vedtaket gjelder for prøving ved tingretten innen 3 måneder etter at endelig vedtak foreligger.

Tingretten kan prøve alle sider ved vedtaket, både hvorvidt vilkårene for bortvisningen eller utestengingen er oppfylt og reaksjonens rimelighet.